

Kártérítés a szellemi tulajdonjogban

MIE online konferencia,
2020. nov. 5.

Faludi Gábor, együttműködő ügyvéd
Szecskay Ügyvédi Iroda

A tárgyalás indoka

- ● Látszat: semmi nem változott az 1969-es tv-ek óta, hiszen a jogsértési kártérítési igényt mindvégig utaló szabály a Ptk-hoz utalta, (4 felelősségi feltétel: kár, okozati összefüggés, jogellenesség, felróhatóság, és bizonyítási teher is változatlan), de:
- ● TRIPS és jogérvényesítési irányelv saját feltételrendszert ír elő a kártérítési igényre,
- ● az EUB több kártérítési tárgyú döntést is hozott,
- ● az új Ptk-ban a felróhatóság értelmezése kinyílt,
- ● az új Ptk-ban a szerződésszegési kártérítési felelősség elvált a szerződésen kívüli kártérítési felelősségtől, ezért kérdés: a licencia szerződés szerinti hasznosítási jog terjedelmének túllépése kontraktuális, vagy deliktuális felelősséghez vezet-e, és objektív alapú (ellenőrzési kör és előreláthatóság), vagy felróhatósági alapú-e a felelősség.

Felidézés

- **Szerzői jog**

- 1921. évi 54. tv. (Sztj)18. §
- **• Aki a szerzői jogot szándékosan vagy gondatlanságból bitorolja, vétséget követ el és nyolcvanezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő:**
- **+ • továbbá tartozik a bitorló a sértettnek vagyoni és nem vagyoni kárért megfelelő pénzbeli kártérítést (elégtételt) adni.**
- **• A kártérítés összege a bitorló gazdagodásánál kevesebb nem lehet.**
- **• Ha a bitorlót sem szándékosság, sem gondatlanság nem terheli, büntetésnek helye nincsen és a bitorló a sértettnek csak saját gazdagodása erejéig felelős.**

Felidézés

- **Szabadalmi jog**

- 1895. évi 37. tv. (Szt.)
- • Bitorlás bcs. =szándékos, vagy gondatlan +
- • 52. § A sértett félnek a tárgyalás folyama alatt kijelentett kívánatára, a **magánjog szerint őt megillető kártérítés fejében** a büntető bíróság az ítéletben a büntetésen kívül, **a fennforgó összes körülmények méltatásával szabad meggyőződése szerint, 20,000 pengőig terjedhető kártérítési összeget megállapíthat,** vagy
- • a sértett felet kártérítési igényeivel a polgári per útjára utasíthatja.
- • Ha a büntető bíróság a sértett fél kívánatára kártérítési összeget állapított meg, további kártérítés polgári per útján nem követelhető.
- • Ha 20,000 koronát meghaladó kártérítést követel a sértett fél: egész kártérítési igényével polgári perre utasítandó.

Felidézés

- **Védjegyjog**

- 1890. évi 2. tv. 23. § A ki másnak kizárólagos használati jogát képező védjeggyel **jogtalanul ellátott árut, ezt tudva**, forgalomba hoz, vagy árul, továbbá az, aki valamely védjegyet ily célból utánoz, a védjegyhamisításnak vétségét követi el, és (...) büntetendő;
- **A polgári magánjog szerint a sértett felet megillető kártérítés helyett,**
- ez utóbbinak a tárgyalás folyama alatt kifejezett kívánatára, a büntető bíróság az elítelt ellen, az ítéletben a büntetésen kívül, a fennforgó összes **körülmények méltatásával szabad meggyőződése szerint a sértett fél javára 10000 pengőig terjedhető kártérítési összeget is megállapíthat.**

Felidézés

- Régi magánjog

- Mtj. 1709. §

- Aki másnak jogvédte érdekét **jogellenesen és vétkesen**, bárcsak közvetve is megsérti, köteles a másoknak - a sértettnek - ebből eredő kárát megtéríteni.
- (Szladits)
- **Vétkes: akarati** (nem tudatállapoti) fogyatékos, **szándékos, vagy gondatlan**
- **Szándékos:** az akart eredmény jogellenességének a tudata (egyenes, és esetőleges szándék)
- **Gondatlanság:** az embertől elvárható gondosság elmulasztása, ha a gondos magatartással az eredményt (kárt) el lehetett volna kerülni, ilyenkor a kárkövetkezmény akarása hiányzik→

Felidézés

- Régi magánjog

gondossághoz zsinórmérték kell:

Culpa in abstracto, az átlagos, rendes családapa, fuvarozó, bérlő stb. tipikus mércéje, szimbolikus személytől az adott élethelyzetben elvárható gondosság, ennek elmulasztása az átalagosan felróható gondatlanság,

Culpa in concreto: az a gondosság, amivel a kért okozó személy maga más, hasonló helyzetben el szokott járni (tőle elvárható), mindig enyhébb, mint a culpa in abstracto

↔**rosszhiszeműség**, tudatbeli állapot, nincs köze az akarathoz, vagy annak hiányához, tipikusan nem vált ki kártérítést, előnytől foszt meg (dologi jog), de a mai jogban vannak kártérítési következményei is , ld. később

Felidézés

- Régi magánjog

Felróhatóságot a vétkességtől megkülönböztetve (Grosschmid, Fejezetek, I: 601.o., II. 178.o.):

A vétségi kötelemben a kártérítés a kötelem eredeti, egyben fő tárgya, ab ovo kártérítési kötelem (itt kell nézni az akaratot – szándékosságot, vagy gondatlanságot)

A felróhatóság objektív minősülés, függetlenül attól, hogy van-e mögötte vétkesség. Fölróható, nem abban az értelemben, hogy vétkül tudódik be a félnél, hanem abban, hogy terhére rovídik a következeiseiben (vétkesség nélküli felelősségi alakzatok, vagy. Pl lehetetlenülés következményei. Mai szóval: kárkockázat telepítés

Felidézés

- rPtk.
- Szellemi tulajdoni törvények utaló szabályai: a polgári jog szabályai alapján kártérítést kérhet (rSzt. 26.§ (4), rVt. 13.§ (4), rSzt. 52.§ (2)→
- rPtk.339.§ (1): Aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. **Mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. ... a felelősségi jogalap szempontjából különböztetünk vétkes és vétkesség nélküli felelősség között...**
- (kommentár) rPtk. „adott helyzetben általában elvárható” fogalma újszerűen bontja ki a vétkesség fogalmát...
- **A vétkesség (...) szándékosságot és gondatlanságot jelent, és szubjektív megítélést jelent olyan értelemben, hogy a jogellenes magatartás tanúsítójának szubjektív akaratát (szemben a rosszhiszeműséggel, mely a tudatát) helyezi középpontba.**
- 1. felfogás: „vétkes felelősség” = „felróhatóság” (szinonímák) =szubjektív felelősségre
- 2. Felróhatóság tág értelmezése, mely a magában foglalja a vétkesség nélküli, egyéb kimentési okot magában foglaló felelősséget= a polgári jog felelősségre vonhatóság tényét.
- Vita a jogi felelősségről (rendszerváltás előtt) akaratszabadság – preventív/represszív funkció – derűlátóan kedvezőtlen megítélés (Eörsi) ↔ ahol nincs természetes személyre egyediesíthető vétkességi alapja a felelősségnek, ott nem lehet szó felelősségről (inkább kár/kockázattelepítés, a felelősség hanyatlása)

Felidézés - átmenet - az új Ptk

- rPtk.

- Szellemi tulajdoni törvények utaló szabályai : a polgári jog szabályai alapján kártérítést kérhet (Szt. 35.§ (3), Vt. 27.§ (3, Szt. 94.§ (2) +
- Sérelemdíj: Szt. 43/A.§ (2), Vt. 36. § (1)c), Szt 94.§ (2) sérelemdíj →
- Ptk.
- 6:518.§ A törvény tiltja a jogellenes károkozást.
- 6:519. § Aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Menteseül a felelősség alól a károkozó, ha bizonyítja, hogy magatartása nem volt felróható. = **1:4.§ (1) (1) Ha e törvény eltérő követelményt nem támaszt, a polgári jogi viszonyokban úgy kell eljárni, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.**
- „az elvárhatósági mérce tipizált követelménye rugalmas és árnyalt jogalkalmazást tesz lehetővé....
- a felróhatóság a felelősségnek az emberi magatartásra és annak befolyásolhatóságára koncentráló olyan mérceje, amely hatékonyan ötvözi a két alapvető felelősségi elvet: a szubjektív és az objektív felelősséget. Vagyis a felróhatóság nem tisztán az individuális vétkességen alapuló fogalom, **hanem azért, hogy a „szemrehányhatóságot” az objektív, társadalmi elvárhatóság mércéjével méri, bizonyos fokig objektívizálódik.** (...) „(Kommentár)

Felidézés - átmenet - az új Ptk

- Ptk.
- Alapvető megfogalmazás (úgy kell eljárni) kiterjesztő hatású:
 - ► Minden generálklauzúra , amely megfelelő /elvárható kifejezést tartalmaz: pl: szerződésszegési kártérítési felelősség: ... és **nem volt elvárható**, hogy a (károkozó) körülményt elkerülje vagy a kárt elhárítsa, hibás teljesítés: kijav, kicser: A kijavítást vagy kicserélést - a dolog jogosult által **elvárható** rendeltetésére figyelemmel kell elvégezni,
 - ► Minden szubjektív jó-és rosszhiszeműségi követelményre... tudta, vagy tudnia kellett=általános elvárhatósági mérce, pl. jogszavatosságnál, álképviselőnél a kártérítés mértékére hat ki → jó- és rosszhiszeműséget magába tudja foglalni, annak ellenére, hogy az nem akarati, hanem tudati feltétel,
 - ► Közömbös a felróhatóság foka, kivéve, ha erről rendelkezik a szabály (mindegy, hogy célzatos, szándékos, súlyosan, vagy enyhén gondatlan a természetes személy magatartása,
 - ► Fikcióval ezt jogi személyre is alkalmazzuk, a természetes személynek van cselekvőképessége, magatartását a jogi személyre vetített elvárhatósági mércével vetjük össze
 - ► Ebben a mércében nemcsak gondossági elvárások vannak, ez nem kifejezetten erényetikai mérce, **ebben az objektiivizált észszerűségnek (is) van szerepe,**
 - Pl: BDT 2016.3551: mind a gazdaság szereplőitől, mind a természetes személyektől elvárható, hogy csak olyan okiratot lássanak el aláírásukkal, amelyek tartalmával tisztában vannak, azt elolvasás és megértés után írják csak alá. Észszerűségi követelmény (is)
 - BDT2015. 3345. zavart beteg lekötözése (nincs ügyeletes orvos, de enélkül is szakszerűen látták el) Észszerűségi követelmény (is)
 - Erényetikai követelmény is lehet: vétőképes kiskorú és gondozója (halál okozása bulin, szülő , mint gondozó kártérítési felelőssége (csak erényetikai alapú)

A TRIPS és a Jogérvényesítési Irányelv követelményrendszere

TRIPS	Jogérvényesítési Ire
<p>Kártérítés ... a jogtulajdonosnak, amely nyújtson fedezetet a jogtulajdonos által elszenvedett kárra, amit az okozott, hogy a jogsértő tudatosan vagy oly módon, hogy ésszerű alapon tudnia kellett volna, hogy a jogtulajdonos szellemi tulajdonhoz fűződő jogát megsértette.</p> <p>(who knowingly, or with reasonable grounds to know, engaged in infringing activity...)</p>	<p>A tagállamok biztosítják, hogy az illetékes bíróságok a sértett fél kérelmére elrendeljék, hogy a jogsértő, aki tudta, vagy kellő gondosság mellett tudnia kellett volna, hogy jogsértést valósít meg, a jogosult számára a jogsértés folytán elszenvedett tényleges kárnak megfelelő kártérítést fizessen.</p> <p>„who knowingly, or with reasonable grounds to know” engaged in infringing activity...,</p> <p>A bíróságok a kár megállapításakor:</p> <p>a) figyelembe vesznek minden megfelelő szempontot, úgy mint a kedvezőtlen gazdasági kihatásokat, ideértve a sértett fél elmaradt hasznát, a jogsértő jogtalan gazdagodását, és indokolt esetben a nem tisztán gazdasági tényezőket, mint a jogosultnak a jogsértés által okozott nem vagyoni kárát, vagy</p> <p>b) az a) bekezdés alkalmazása helyett a kárt indokolt esetben átalányösszegben állapíthatják meg olyan tényezők alapján, mint legalább azon díjazás vagy jogdíjak összege, amely a jogosultat megillette volna, ha az adott szellemi tulajdonjog felhasználására a jogsértő engedélyt kért volna.</p>

A TRIPS és a Jogérvényesítési Irányelv követelményrendszere

TRIPS	Jogérvényesítési Ire
<p>Megfelelő esetekben a Tagok feljogosíthatják a bíróságot az elmaradt haszon és/vagy előre megállapított összegű kártérítés megítélésére is, még akkor is, ha a jogsértőnek nem volt tudomása vagy ésszerű oka tudni, hogy jogsértő cselekményt követ el. (recovery of profits and/or payment of pre-established damages) recovery of profit ≠ lost profit</p>	<p>Azokban az esetekben, amelyekben a jogsértő úgy fejtette ki tevékenységét, hogy nem tudta, vagy kellő gondosság mellett nem kellett tudnia, hogy jogsértést valósít meg, a tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy a bíróságok rendeljék el a gazdagodás megtérítését vagy kártérítés fizetését, amelynek összegét előre meghatározhatják.</p>
<p>A bíróságnak álljon jogában, hogy a jogsértőt kötelezze a költségek megfizetésére a jogtulajdonos javára, ideértve a megfelelő ügyvédi költségeket is.</p>	<p>A tagállamok biztosítják, hogy a nyertes fél oldalán felmerülő ésszerű és arányos költségeket főszabályként a vesztes fél viselje, ha méltányossági okok ennek nem mondanak ellent.</p>

Az EUB gyakorlata - kárelemek

- Liffers v. Mandarina, C-99/15, ECLI:EU:C:2016:173,
- Ch. Liffers a *Dos patrias, Cuba y la noche* (két haza, Kuba és az éjszaka) című audiovizuális alkotás rendezője, forgatókönyvírója és producere, hat történet homoszexuális, vagy transzszexuális kubaiakról.
- A Mandarina dokumentumfilmet készít a kubai gyermekprostitúcióról, benne átvétel a Liffers filmből. Tv sugárzás: Telecinco (Mediaset)
- 6740 euro vagyoni kártérítés (licenc analógia/feltételezett díjazás alapján), és 10 ezer euro nem vagyoni kár.
- Értelmezési kérdés: a nem vagyoni kártérítésnek csak a ténylegesen számított kár megtérítésre irányuló igény mellett van – e helye:

Az EUB gyakorlata - kárelemek

a) Tényleges kárszámítás: figyelembe vesznek minden megfelelő szempontot, úgy mint a kedvezőtlen gazdasági hatásokat, ideértve a sértett fél elmaradt hasznát, a jogsértő jogtalan gazdagodását, **és indokolt esetben a nem tisztán gazdasági tényezőket, mint a jogosultnak a jogsértés által okozott nem vagyoni kárát,**

b) (kvázi általános kártérítés) Feltételezett díjazás: **az a) bekezdés alkalmazása helyett** a kárt indokolt esetben általánosságban állapíthatják meg olyan tényezők alapján, mint **legalább** azon díjazás vagy jogdíjak összege, amely a jogosultat megillette volna, ha az adott szellemi tulajdonjog felhasználására a jogsértő engedélyt kért volna.

Az EUB gyakorlata - kárelemek

Döntés: az a jogosult, aki a **feltételezett díjazás alapján kiszámított vagyoni kárának megtérítését követeli, követelheti a nem vagyoni kárának megtérítését is.**

- Nyelvtani és teleológiai értelmezés:
- b) pontban **legalább szó**, tehát lehet mást/többet is követelni,
- • A nem vagyoni kár is tényleges kár (ez már nem is igaz...),
- • b) pont csak a vagyoni kárszámítás nehézségét hivatott kiküszöbölni, de nem hat ki az ilyen problémát magában nem foglaló nem vagyoni kárra,
- • Preambulum bekezdések: védelem magas szintje
- • Hazai jogunkban ez semmilyen kérdést nem vet föl, ahol van a jogosultnak személyiségi joga, ott a Ptk-ra utalással sérelemdíjat követelhet, amely független a vagyoni kártól, számítása lehetetlen, sajátos mérlegelési szempontjai vannak, csak a kimentés útján kapcsolódik a kártérítéshez, a felróhatóság foka! is értékelendő a mérték meghatározása során

Az EUB gyakorlata - kárelemek

C-57/15. United Video Properties Inc. v Telenet NV, ECLI:EU:C:2016:611

Szabadalomtörlési per, megállapításra, abbahagyásra, és költségek viselésére.

Kereset elutasítása, és a szabadalom megsemmisítése (nincs bifurkáció). Felperes köteles megfizetni az alperesnek az elsőfokú eljárás alapján 11 000 eurós összegű költséget.

Ez az alkalmazandó rendelet szerint megítélhető legmagasabb összeg.

Felperes az érdemi határozat ellen nem fellebbez, az eljárás csak a költségekre folyik, az alperes ügyvédi munkadíj címén 185 462,55 eurót, a szabadalmi ügyvivő közreműködése címén pedig 40 400 eurót követelt ugyanis az ellenkérelmében.

A szabadalmi ügyvivőnek fizetett díj a Semmitőszék gyakorlata alapján a csak akkor követelhető, ha a fél bizonyítani tudja, hogy a szabadalmas által az eljárás megindítása felróható volt, és az ügyvivőt emiatt kellett igénybe venni.

Az EUB gyakorlata - kárelemek

C-57/15. United Video Properties Inc. v Telenet NV, ECLI:EU:C:2016:611

Jogérv. Ire. 14. Cikk: A tagállamok biztosítják, hogy a nyertes fél oldalán felmerülő **ésszerű és arányos költségeket főszabályként a vesztes fél viselje....**

Kérdések:

- Ellentétesek-e a 14. cikkben »ésszerű és arányos költségek[...]« fordulattal
- ► azok a belga jogszabályok, amelyek lehetőséget biztosítanak a bíróságok számára az ügy pontosan meghatározott sajátosságainak figyelembevételére, és változatos átalánydíjszabások rendszerét írják elő az ügyvédi közreműködés költségeinek tekintetében?
- ► az az ítélkezési gyakorlat, amely szerint a szaktanácsadó (ügyvivő) költségei csak (szerződéses vagy szerződésen kívüli) felróható magatartás esetén téríthetők meg?

Az EUB gyakorlata - kárelemek

C-57/15. United Video Properties Inc. v Telenet NV, ECLI:EU:C:2016:611

- ► Előírás: csak az „észszerű” eljárás költségek megtérítése
- ► Jogérv. Ire 3. cikkének (1) bekezdése: az eljárások nem lehetnek indokolatlanul költségesek.
- ► az ügyvédi tiszteletdíjak megtérítésére átalánydíjak előírása indokolható, ha az észszerű költségek megtérítésére alkalmas: a per tárgya, annak költsége vagy az érintett jog védelme érdekében végzett munka. Indokolt lehet a túlzottan magas költségek megtérítésének kizárása amiatt, hogy a pernyertes fél és az ügyvédje szokatlanul magas tiszteletdíjban állapodott meg, vagy amiatt, hogy ügyvéd olyan szolgáltatásokat nyújt, amelyek nem tekinthetők szükségesnek az érintett szellemi tulajdon jog érvényesítésének a biztosításához.
- ► De: nem lehet olyan átalánydíjakat előírni, amelyek nagymértékben az ügyvédi szolgáltatásokra ténylegesen alkalmazott átlagos díjak alatt vannak. Kizárná a visszatartó hatású jogérvényesítést, ha a jogsértőt a megsértett szellemi tulajdon jog jogosultja részéről felmerült észszerű ügyvédi költségek csupán csekély részének a megtérítésére lehetne kötelezni.
- **Ratio decidendi:**
- ► Előírható átalánydíjszabás szerinti ügyvédi munkadíj megtérítés a perköltségek között, feltéve hogy e díjak biztosítják, hogy a perveztes fél által viselendő költségek észszerűek, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell vizsgálnia.
- ► Ellentétes az irányelvvel az olyan átalánydíjak megtérítésének az előírása, amelyek felső határa nem biztosítja, hogy a perveztes fél a pernyertes fél részéről felmerült észszerű költségek legalább jelentős és megfelelő részét viselje.
- ► Nem írható elő, hogy a szaktanácsadó költségeit csak a perveztes fél felróhatósága esetén kell megtéríteni.

Az EUB gyakorlata - kárelemek

- C-367/15, Stowarzyszenie „Oławska Telewizja Kablowa” v. Stowarzyszenie Filmowców Polskich, ECLI:EU:C:2017:36
- Lengyel Sztj kártérítési szabálya: A megsértett szerzői vagyoni jogok jogosultja e jogok megsértőjétől követelheti:
- (3) az okozott kár megtérítését:
- ► a vonatkozó általános szabályok alapján, vagy

► azon megfelelő díjazás kétszeresének vagy a szerzői jog szándékos megsértése esetén háromszorosának megfelelő összeg megfizetésével, amely a jogosultat a bejelentés időpontjában megillette volna a mű felhasználására adott engedélye alapján...

13. Cikk b) Feltételezett díjazás: **az a) bekezdés alkalmazása helyett** a kárt indokolt esetben általánosságban állapíthatják meg olyan tényezők alapján, mint **legalább** azon díjazás vagy jogdíjak összege, amely a jogosultat megillette volna, ha az adott szellemi tulajdonjog felhasználására a jogsértő engedélyt kért volna.

Az EUB gyakorlata - kárelemek

- **Kérdés:** Az irányelv 13. cikke alapján megállapítható-e olyan átalány-kártérítés, amelynek összegét **az okozati összefüggés és a kár összegének bizonyítása nélkül** előre meghatározzák, és amely a megfelelő díjazás kétszeresét vagy háromszorosát jelenti, figyelemmel arra, mely szerint nincs irányelvi cél a büntető kártérítés bevezetésére?
- ► szándékos jogsértésre előírt háromszoros átalánykártérítést időközben a lengyel AB megsemmisítette.
- ► a szellemi tulajdonjogok érvényesítésének minimális szintű egységesítése nem akadály a tagállami magasabb szintű védelemnek,
- ► Ire nem vezet be „büntető jellegű” kártérítést, de ez nem jelent tilalmat a tagállam számára,
- ► a feltételezett díjazás (licencanalógia) egyszerű megfizetése nem garantálja a ténylegesen elszenvedett kár teljes összegének megtérítését, nem foglal magában költségeket, és más kárelemeket és kamatokat sem,
- ► kivételes esetekben, a feltételezett díjazás kétszerese meghaladhatja a ténylegesen elszenvedett kárt, ezt a joggal való visszaélés keretei között lehet kezelni (a 2004/48 irányelv 3. cikkének (2) bekezdése)
- ► okozati összefüggés bizonyításának a hiánya: tévedés, nem az okozati összefüggést, hanem a kár összegét nem kell bizonyítani (van engedély nélküli felhasználás). Márpedig az összeg bizonyításának a mellőzése az átalány kártérítés lényege
- **Σ: bevezethető a feltételezett díjazás (licencdíj) kétszerese, mint a kártérítés egyik esete (van ilyen szabály az Szjt-ben is)**

Az EUB gyakorlata – kontraktuális és deliktuális kárfelelősség

- C-666/18. **IT Development SAS v. Free Mobile SAS**, ECLI:EU:C:2019:1099
- ► Szoftver felhasználási szerződés, a felhasználó a forráskódot módosítja, holott ezt a felhasználási szerződés nem engedi meg, a felhasználó új űrlapokat átdolgozásától....
- ► Szoftver jogosult: jogsértési pert indított, és kártérítést kért a szellemi tulajdoni kódex alapján. Bíróságok: Code Civil non cumul szabálya alapján nincs helye jogsértési pernek, mert a felek között szerződés áll fenn, ilyenkor csak a szerződésszegéssel okozott kár megtérítésének a szabályai alkalmazhatók.
- ► **Kérdés:** egy szoftver felhasználási szerződésében foglalt kikötés olyan megsértése, amely az említett szoftverhez fűződő szerzői jogok jogosultjának vagyoni jogait érinti, a „szellemitulajdon-jogok megsértésének” fogalma alá tartozik-e, és az említett jogosultat a nemzeti jog szerint alkalmazandó felelősségi rendszertől (kontraktuális kárfelelősség + non cumul) függetlenül megilletik-e jogérvényesítési igények?

Az EUB gyakorlata – kontraktuális és deliktuális kárfelelősség

- C-666/18. **IT Development SAS v. Free Mobile SAS**, ECLI:EU:C:2019:1099
- ► A szoftver irányelv nem teszi függővé a valamely számítógépi programhoz fűződő szerzői jogok jogosultját megillető jogok védelmét attól a kérdéstől, hogy e jogok állítólagos megsértése a felhasználási szerződés megsértésének minősül-e, vagy sem.
- ► A Jogérvényesítési irányelvet „**bármely** szellemitulajdonjog-sértés esetén” alkalmazni kell. ... azok a jogsértések is a hatálya alá tartoznak, amelyek a valamely szellemitulajdon-jog hasznosítására vonatkozó szerződéses kikötésből erednek.
- ► **Ratio decidendi:** valamely számítógépi program felhasználási szerződésében foglalt azon kikötés megsértése, amely az említett programhoz fűződő szerzői jogok jogosultjának szellemitulajdon-jogait érinti, a Jogérvényesítési irányelv értelmében vett „szellemitulajdon-jogok megsértésének” fogalma alá tartozik, és hogy ennek következtében az említett jogosultat a nemzeti jog szerint alkalmazandó felelősségi rendszertől függetlenül megillettek az irányelvből eredő igények.
- **Obiter dicta:** a nemzeti jog kárfelelősségi szabályai alkalmazhatók (lehet tehát alkalmazni a kontraktuális kárfelelősséget is). Azonban: a nemzeti bíróság köteles a belső jogot a lehető legteljesebb mértékben az uniós jog követelményeinek megfelelően értelmezni, és az előtte folyamatban lévő jogvita elbírálása során, hatáskörének megfelelően az uniós jog teljes érvényesülését biztosítani. **Ez az elv megköveteli, hogy a nemzeti bíróság a teljes nemzeti jogot figyelembe véve mérlegelje, hogy alkalmazható-e úgy a nemzeti jog, hogy ne vezessen az uniós joggal ellentétes eredményre. (Nálunk: 6:142,6:143.§-ok: objektív kárfelelősség vs. Következménykárok szerződéskötéskor előre látható mértékre korlátozása)**

Összefoglalás

- ► A hazai jog megfelel a TRIPS és a Jogérvényesítési Irányelv követelményeinek.
- ► A kártérítési igény elbírálása során a felróhatóság nyitott jogfogalmát – nem tipikusan kalóz felhasználás megítélése körében, hanem versenytársak „tipikus” jogsértési vitáiban – nem(csak) érényetikai (gondosság), hanem objektív észszerűségi szempontok szerint is javasolt kitölteni, figyelemmel a különböző oltalmi tárgyakra vonatkozó oltalomszerzés sajátosságaira, az oltalmi feltételek nyitott fogalmaira, és arra, hogy az oltalmak egy részére nézve nincs közhiteles lajstromozás sem.
- ► A licencia szerződés oltalmi jog megsértésével történő megszegése esetén alkalmazható/alkalmazandó a non cumul elv (kontraktuális kárfelelősség), ha ez megfelelő kártérítéshez juttatja az oltalom jogosultját.

- Az előadás vége